

La Pilastro

**El President
Jordi Pujol
inaugura
l'Hotel
d'Entitats**

**La nostra
Fira de
l'Embotit**

**Sindicat
Agrícol
Acció Social
de Bescanó**

Revista del municipi de Bescanó

Núm 2 - Abril 1997

Agenda

15 d'abril: Xerrada-col.loqui sobre l'anorèxia, a càrrec de Glòria Mestres, psiquiatra, a 2/4 de 9 del vespre, al col·legi públic Dr. Sobrequès. Organitza APA amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bescanó i el Departament de Benestar Social.

18 d'abril: Inauguració de l'exposició Art-Gironès, a la sala d'Exposicions Sant Llorenç. **Inauguració de l'exposició de joguines anti-guies**, Museu Etnològic i Històric de Bescanó. Horari: de 2/4 de 6 a les 8 de la tarda.

23 d'abril: Jornada de portes obertes a la Biblioteca. Hi haurà una exposició de llibres de diferents matèries i també servei de préstec.

27 d'abril: XII Marxa Popular de Bescanó, a 2/4 de 9 del matí. Lloc de trobada: Ajuntament. Inscripcions de 2/4 de 8 a 2/4 de 9. Recorregut aproximat, 16 quilòmetres; itinerari alternatiu, 11 quilòmetres. Preu inscripció: 600 pessetes; menors i jubilats, 400 pessetes (inclou esmorzar, abillament, samarreta commemorativa i obsequis). Organitza: Ajuntament de Bescanó i Alba Bescanonina. **1a Festa del Barça**, amb missa i benedicció de la bandera, a 2/4 de 12; a 2/4 d'1, cercavila pels *Grallers i Gegants* de Bescanó; a les 2, dinar de germanor al pavelló; a 2/4 de 5, sardanes per la *Principal d'Olot* a fora del pavelló. Tot seguit, ball pel conjunt *Els Estels*. Organitza: Penya Blaugrana de Bescanó.

Mes de maig: Preinscripció a la Llar d'infants municipal de Bescanó.

1 de maig: Sortida a veure l'espectacle La Passió d'Olesa. Organitzada per les parròquies de Bescanó i Estanyol. Per a tots els qui col·laboren amb les parròquies -catequistes, neteja...- la sortida és gratuïta i, per a la resta, el preu, amb entrada inclosa, és de 3.500 pessetes.

3 i 4 de maig: Proves de la FCPA, nivell Iniciació B, 2a convocatòria, al pavelló de Farmers. Participa el Club Patinatge Bescanó.

17 de maig: Cloenda del curset per aprendre a ballar sardanes. Hi haurà una audició de sardanes i, tot seguit, un sopar per als socis que vulguin assistir-hi. Organitza: Agrupació Sardanista Avi Guillem.

17 i 18 de maig: Proves de la FCPA, nivell Certificat d'Aptitud, al pavelló de la Jonquera. Participa el Club Patinatge Bescanó.

1 de juny: Celebració de la Primera Comunió a la parròquia d'Estanyol, a 2/4 de 12 del migdia, al temple parroquial de Sant Andreu d'Estanyol.

8 de juny: Celebració de la Primera Comunió a la parròquia Bescanó, a 2/4 de 12 del migdia, al temple parroquial de Sant Llorenç de Bescanó.

14 i 15 de juny: Proves de la FCPA, nivell Iniciació A, 3a convocatòria, al pavelló de Ripoll. Participa el Club Patinatge Bescanó.

Telèfons d'interès

Ajuntament:

Oficines municipals 44 00 05
Fax 44 27 02
Recaptació 44 26 49
Local d'Entitats 44 26 54
Piscines 44 28 68

Parròquies:

Sant Llorenç de Bescanó 44 02 81
Sant Andreu d'Estanyol 44 02 81
Sant Pere de Montfullà 23 81 89
Sant Mateu de Vilanna 42 08 07

Consultori sanitari 44 25 70
Farmàcia 44 00 59
Correus 44 25 10
Cinema Unió 44 01 60
Escola pública 44 02 28
Escola bressol 44 03 63
Mossos d'Esquadra 21 34 50
Guàrdia Civil 44 01 33
Creu Roja 22 22 22
Bombers 085

Horari dels serveis d'atenció al públic de l'Ajuntament

Oficines municipals:

de les 11 del matí a les 2 de la tarda, de dilluns a dissabte.

Assistent social:

els dimarts, de les 9 del matí a les 2 de la tarda (millor concertar hora prèvia).

Recaptació:

divendres, de les 10 a 2/4 d'11 del matí.

Serveis tècnics:

- Aparellador: els dilluns i divendres, de les 10 del matí a les 2 de la tarda.
- Arquitecte: els divendres, de les 12 del migdia a les 3 de la tarda.

AGENDA I SERVEIS	2
EDITORIAL	3
EL POBLE EN VIU	4-11
REPORTATGE	12-13
MEDI AMBIENT	14
ESCOLA	15-19
INFORMACIÓ MUNICIPAL	20-22
SALUT	23
ESPORTS	25
MOSAIC	26-27

EDITA: AJUNTAMENT DE BESCANÓ

CONSELL DE REDACCIÓ: Mar Anton, Lluís Coma-mala, Mei Ferrer, Fina Jiménez, Joan Masoliver, Ramon Ministrat, Ramon Ponsatí, Andreu Pulido, Sònia Riera i Dolors Vilamitjana

PORTADA: Manel Corella

FOTOGRAFIA: Joan Masoliver, Joan i Josep Segur fotògrafs, arxius de l'Ajuntament i particulars

ELABORA: JJ Comunicació

IMPRIMEIX: Palahí Arts Gràfiques, SC

DIPÒSIT LEGAL: GI-1260-96

El poble en viu és l'encapçalament que el Consell de Redacció ha escollit per a la secció que engloba bona part de l'activitat social i cultural del nostre poble. A través d'aquestes pàgines hom s'adonarà que Bescanó és realment un poble viu, amb un caliu encès que es manté dia a dia, tot i que de vegades encara costi de veure-hi la flama darrere els tòpics «Bescanó és un poble dormitori» o «a Bescanó la gent no surt de casa, no col.labora».

Els actes que s'han organitzat a través de les diferents entitats i del mateix Ajuntament han comptat amb una bona resposta per part dels veïns. Una molt bona acollida també hi ha hagut en el que podríem qualificar d'actes singulars i excepcionals per al nostre municipi. Es tracta, d'una banda, de la visita del President Pujol a Bescanó i, de l'altra, del desenvolupament de la segona edició de la Fira de l'Embotit. Dos esdeveniments ben diferents, però ambdós amb una rebuda popular lloable. Si la pista de l'Alba es va omplir de gom a gom per rebre el President de la Generalitat i totes aquestes persones van estar presents a la inauguració de l'Hotel d'Entitats, més de sis-cents bescanonins van acompanyar Jordi Pujol en el sopar de germanor que posteriorment hi va haver al pavelló esportiu.

La Fira de l'Embotit, per la seva banda, es va convertir en el cor del poble durant un dia. Com es va recollir en algun mitjà de comunicació, els carrers del barri vell es van convertir en una catifa humana, i és que durant tota la jornada, només amb l'excepció d'alguna hora al migdia, milers de persones van voler visitar-nos en una celebració que ha estat qualificada, ja en la seva segona edició per molts bescanonins, com l'acte festiu i popular més important del poble, «més que la festa major», diuen alguns.

Ambdós actes es recullen en aquesta segona edició de **La Pilastra**, revista que, com ja es va recollir en el primer número, es vol convertir en una eina de difusió de les activitats del nostre poble, així com en el mirall del desenvolupament integral del municipi i en el reflex de les nostres arrels històriques i socials. Tanmateix, per aconseguir-ho amb èxit, ens agradaria que els veïns es possessin en contacte amb **La Pilastra** quan hi hagi informació susceptible de ser publicada a *El poble en viu*, l'agenda, el reportatge, l'entrevista...

Gràcies anticipades per fer poble.

El Consell de Redacció

La Fira de l'embotit es consolida

Per segon any consecutiu, Bescanó ha tornat a organitzar la Fira de l'embotit. Enguany han visitat la Fira unes 8.000 persones -nombre molt semblant al de l'any passat-, les quals, gràcies al dia primaveral que va fer, van poder passejar, triar i comprar d'entre la gran varietat d'articles exposats i, alhora, fruitar amb els actes que es portaren a terme.

La Fira es va celebrar durant tot el diumenge 16 de març al barri vell del poble i les parades ocupaven la plaça, el carrer Santa Anna i el parc de l'Ajuntament. En total, hi havia 70 parades, de les quals 35 eren específicament d'embotit i la resta de molt diversos productes. Cal indicar que enguany hi ha hagut un lleuger augment en el nombre de parades respecte a l'edició de l'any passat.

La Fira, que es va inaugurar a les

12 del migdia, va començar una hora abans amb una cercavila a càrrec del grup *Saglaire*. Va continuar amb una audició completa de sardanes a càrrec de la cobla *Foment de la Sardana* i després es va fer la VI Trobada de motos històriques, acte en el qual van participar un centenar de motocicletes construïdes abans de 1965. A partir de les 4 de la tarda varen actuar els *Grallers de Bescanó* i mitja hora més tard es va celebrar una aixecada de castells a càrrec dels grups els *Marrecs de Salt* i els *Castellers de l'Albera*, que es va portar a terme al parc de l'Ajuntament, indret que va acollir l'exposició de les motos antigues participants a la Trobada.

A la vegada, durant tot el dia i a l'estand de l'organització de la Fira, que enguany ha comptat amb el suport del Consell Comarcal del Gi-

ronès i de la Diputació de Girona, es va fer una demostració de com es fa la carn de perol, i, qui ho va voler, va poder degustar-la gratuïtament, iniciativa que va ser molt ben acollida.

A més de consolidar la Fira de l'embotit com una de les millors fires de les comarques gironines, l'organització va proposar-se dos objectius: d'un costat promoure Bescanó, i de l'altre fer un acte participatiu dels botiguers del poble, dels quals 21 van intervenir en l'edició d'enguany.

Per acabar, cal assenyalar que, amb motiu de la Fira, que es va acabar a les 8 del vespre amb un bon nivell de vendes, els restaurants del poble *Mas Casilda*, *El Turó dels Cavalls* i *La Barca* van oferir menús especials a base d'embotits. ■

Fina Jiménez

Sabíeu que els bescanonins...

Sara Rafel és professora de Química Orgànica a la Universitat de Girona, on, a més d'impartir classes, es dedica a la investigació: forma part d'un grup de recerca que treballa en el desenvolupament de nous medicaments. Aquesta bescanonina ja té experiència en aquest camp perquè, anteriorment i becada per la Generalitat de Catalunya, havia treballat a la Universitat de Berkeley, a Califòrnia. En aquesta universitat, la primera del món en el camp de la síntesi de medicaments, Sara Rafel va treballar en la preparació d'un fàrmac anti-SIDA, i estava integrada en un equip en què hi havia 3 premis Nobel de Química.

Alfons Serarols Quintana porta a terme un estudi de l'impacte mediambiental que generen les explotacions ramaderes del municipi de Bescanó. L'objectiu de l'estudi és fer un tractament específic granja per granja que contempli la localització dins l'espai físic del municipi, les mancances i errades de cadascuna des del punt de vista mediambiental i les mesures correctores factibles.

Lluís Solé i Perich és l'autor del capítol «Gentryfication» *El fenomen al Regne Unit* del número 42 de *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, una publicació de la Societat Catalana de Geografia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, que s'ha editat recentment. Els treballs d'investigació geogràfica ara publicats van obtenir un accèssit al premi Lluís Casassa i Simó-1995.

Sara Rafel als laboratoris de Berkley.

Història dels nostres gegants

En Llorenç i la Miquela, els nostres gegants, van néixer el 10 d'agost de 1988, dia en què foren batejats. Creats, a iniciativa del nostre Ajuntament, per en David Ventura, de Navata, van ser vestits de forma molt encertada per un grup de set modistes del poble.

D'aquesta forma s'inicia la tradició gegantera a Bescanó, ja que no tenim constància que antigament hi haguessin hagut gegants o nans com en altres pobles, on s'ha procedit a restaurar els existents o bé a fer-ne de nous, més lleugers i portables.

Els seus noms foren escollits per la mainada de l'escola i representen el patró del poble (Llorenç) i les muntanyes que envolten el municipi (Miquela).

Als gegants els acompanya un grup de nans que està integrat pel pagès i la pagesa, els dimonis, la bruixa i els més estimats per la mainada: el Mikey i la Minie.

Cal esmentar també els Grallers de Bescanó, perquè sense ells els gegants i nans no serien el mateix, ja que l'ambient que creen fa que la nostra colla sigui de les que més

marxa i gresca aporten a les diferents trobades i cercaviles on participa.

Al llarg de l'any participem en una dotzena de trobades que es porten a terme a diferents pobles de les nostres comarques i que compten amb colles geganteres, les quals, a la vegada i en la seva majoria, participen a la trobada que, des de fa uns quants anys, celebrem amb motiu de la nostra Festa major.

En el decurs dels anys hem passejat en Llorenç i la Miquela per moltes festes majors i trobades, i tenim un record molt especial de la

nostra participació a Expocultura'94, celebrada a Barcelona, i a les diferents ciutats geganteres, on es concentren colles de tots els Països Catalans i es manifesta amb tota la seva força la nostra *Fal.lera Gegantera*.

La nosta colla està formada per un grup d'amics que, amb moltes ganes, il.lusió i esforç, fa que el nom de Bescanó estigui cada any present en totes les concentracions i trobades on som convidats a participar-hi. ■

Gegants de Bescanó

Els gegants i nans de la colla de Bescanó, acompanyats dels grallers, participen en nombroses trobades.

L'Agrupació sardanista Avi Guillem, a la Marató de TV3

Per segon any consecutiu, el mes de desembre passat, membres de l'Agrupació sardanista Avi Guillem de Bescanó vàrem donar suport com a voluntaris a la Marató que organitza TV3, cada any amb una finalitat diferent però sempre molt important.

Aquest 14 de desembre de 1996 la recaptació anava destinada a les malalties cerebrals degeneratives i la nostra experiència va ser molt positiva. Varen ser sis hores intenses de no parar de rebre trucades, i de poder tenir la satisfacció que la teva feina i el teu esforç servirà per alguna cosa. És molt gratificant constatar directament que la gent està sensibilitzada a ajudar els altres sense esperar res a canvi, només la satisfacció personal que això produeix.

Aquesta última Marató de TV3 va ser un èxit -es van recollir 614 milions de pessetes i es van atendre 128.000 trucades-, i Girona fou la seu de les comarques amb més recaptació.

D'altra banda, aprofitem aquest espai que ens brinda LA PILASTRA per comentar que el passat 26 de gener vàrem començar el curs per aprendre a ballar sardanes (aprendre a comptar i repartir) adreçat tant a la

mainada com als adults. Recordeu que el fem cada diumenge, a les 11 del matí, a la pista de l'Alba Bescanonina. ■

**Agrupació sardanista
Avi Guillem**

Diploma lliurat a l'Agrupació sardanista Avi Guillem per la Fundació la Marató de TV3.

La Grober reconeix la qualitat humana de quatre veïns de Bescanó

La S.A. Grober de Bescanó va organitzar el passat mes de març un emotiu acte en reconeixement de la qualitat humana de quatre veïns del poble: mossèn Quim Lleal, el doctor Latorre, J.Frigolé i J.Vilaplana.

L'acte, que es va celebrar el dia 15 de març, va consistir en un esmorzar amb la Penya Ciclista en el decurs del qual es va lliurar a cadascun dels homenatjats una carta signada pel director general de l'esmentada empresa i una dedicatòria que diu el següent: «No és qui passeja per la vida, qui fa història. No és qui l'observa, sense voler-hi participar aquell que s'aprecia i sovint se'n fa memòria.

És la sensibilitat, la humanitat, el voler-se solidaritzar, el que commou un col·lectiu, una parròquia, uns pacients, uns companys, amics, clients...

Potser amb un homenatge es podrien destacar persones que aquestes dots han volgut compartir. Potser amb una trobada i un senzill esmorzar podem reconèixer-los i saber-ho agrair...

És només aquest tipus de persona, el que viu, qui realment la història de la vida escriu...»

En la seva carta, adreçada als 4 «*emblemàtics*» veïns de Bescanó, el director general de la Grober afirma que

«aquests veterans tenen sentit de l'humor, estan plens de vida i van capejar moltes tempestes. Són punts de referència molt per damunt de partidismes i manipulacions».

«És per nosaltres un honor i un dret fer-los palès en vida el nostre respecte i la nostra admiració. Rebin la nostra carinyosa salutació», finalitza la missiva, que també es refereix a «*la conducta positiva d'uns veïns que amb el seu exemple van marcar pautes, que defineixen un treball ben fet*». ■

L'esmorzar-homenatge es va fer el 15 de març passat.

L'Ateneu Juvenil organitza quatre sessions de cinema

L'Ateneu Juvenil, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bescanó, ha organitzat quatre sessions de cinema durant el primer trimestre de 1997. Les quatre sessions es van celebrar els divendres 24 de gener, 15 i 21 de febrer, i 7 de març, totes a les 8 del vespre, i l'entrada

costava 500 pessetes. Les pel·lícules que es varen projectar van ser: «Independence Day», «Un padre en apuros», «Napoleón-El perrito aventurero» i «El Geperut de Notre-Dame», respectivament. ■

Nous vitralls del temple de Sant Andreu d'Estanyol

L'any passat es va acabar de condicionar el temple de Sant Andreu d'Estanyol, tant la part externa com la interna, actuació que es va acabar amb la pintada de tot el temple.

Ara hem col·locat uns vitralls que representen la

vida de Sant Andreu. En aquests vitralls, s'hi reflecteix la idea central de la vida del patró d'Estanyol: passar d'ésser pescador al llac de Galilea a ser **pescador d'hommes** per la crida de Jesús. ■

Mossèn Quim Lleal

El Nadal en imatges

1- Èxit de públic de la Gran Quina de Nadal.- La Gran Quina de Nadal -celebrada al pavelló poliesportiu els dies 22, 25, 26, 28 i 29 de desembre de 1996 i 1, 4, 5 i 6 de gener de 1997- va ser un dels actes de les festes nadalenques que més públic va aplegar, tal com s'aprecia a la fotografia. També va tenir una bona acollida la Gran Quina Infantil, que va portar-se a terme el dia 31 de

desembre de l'any passat a l'Ateneu. L'organització d'aquest tradicional acte nadalenc va anar a càrrec dels clubs de bàsquet, futbol i patinatge de Bescanó i de l'Agrupació Sardanista «Avi Miquel». Es van regalar lots molt variats, entre els quals hi havia electrodomèstics, queviures i dos cotxes Fiat Punto.

2- La nit més màgica.- Ses Majestats els Reis Mags d'Orient van haver de treballar de valent tota la nit del 5 al 6 de gener per portar a totes les cases de Bescanó els regals que els havien demanat els nens i nenes del poble. Hores abans, Ses Majestats, els patges reials i tot el seu seguici havien arribat al poble, i a dalt de les seves carrosses tirades per tractors -a la fotografia- van recórrer els carrers del municipi en la tradicional Cavalcada, organitzada per la Comissió de Reis.

3- Concert de Sant Esteve.- Un dels actes més lluïts de les Festes de Nadal va ser el tradicional Concert de Sant Esteve, que la Coral Josep Ruhí de Bescanó va interpretar el dia 26 de desembre, a la tarda, a l'església de Sant Llorenç; l'acte va registrar una notable assistència de públic.

4- 1.500 persones veuen el Pessebre Vivent.- Al voltant de 1.500 persones van veure el Pessebre Vivent de Bescanó, el qual, organitzat per l'Ateneu Juvenil, es va escenificar els dies 24 i 26 de desembre de l'any passat en el recinte del barri vell. A la fotografia, el Naixement de Jesús, una de les escenes d'aquesta representació, que compta amb la participació d'unes dues-centes persones, la majoria del municipi.

5- Pessebre a l'església de l'Assumpta.- Un any més, els bescanonins van poder contemplar l'espectacular pessebre que durant les festes de Nadal s'instal·la a l'església de l'Assumpta.

6- Representació dels Pastorets.- Tampoc no van faltar a la seva tradicional cita natalenca les representacions dels Pastorets, que enguany van ser els de Francesc d'A. Picas. Organitzades per l'Associació Familiar Alba Bescanonina i el grup Onacseb, les representacions es van portar a terme els dies 25 i 29 de desembre a l'Alba Bescanonina.

Prop de 70 participants, en el campament de Setmana Santa organitzat pel GEB

Aquest any, per sisena vegada consecutiva, el Grup Excursionista de Bescanó ha organitzat els campaments de Setmana Santa, que estan oberts a tots els nois i noies (encara que no siguin del GEB).

Durant 4 dies, de 27 al 30 de març, els nois i noies que hi han participat han estat a la casa de colònies de Ca l'Aldric de Bonsanya. És una masia restaurada i adaptada com a casa de colònies, apartada del po-

ble, amb unes àmplies extensions de bosc, amb camp de futbol i de bàsquet i amb diverses esplanades.

Durant els campaments han estat realitzant diverses activitats: jocs (de pistes, de nit, de les banderes,

d'atrapar), excursions (als dòlmens, al pi mil·lenari), partits de futbol i moltes altres coses.

Aquesta sortida és una activitat que ja està ben arrelada al poble. És per això que des del GEB volem convidar tots aquests nois i noies a qui agrada anar amb els amics, jugar, anar d'excursió i passar-s'ho bé, perquè no deixin de venir-hi l'any que ve. ■

Els monitors del GEB

Prop de 70 nens i nenes van passar la Setmana Santa a la casa de colònies Ca l'Aldric amb el GEB.

El Carnaval del 97

Aquest any, com que no hi havia Comissió de Festes, es va demanar al Grup Excursionista Bescanó (GEB) que organitzés el Carnaval. El GEB es va posar mans a l'obra i ho va deixar tot a punt pel 15 de febrer, després que dos dies abans s'haguessin d'haver formalitzat les inscripcions de les parelles o colles que volguessin participar-hi.

A la tarda del 15 de febrer, els participants es van anar concentrant a les escoles, des d'on anaven sortint les 13 comparses per ordre d'inscripció. Al final de la rua hi anaven les 8 parelles inscrites i una trentena de participants individuals.

La rua va anar desfilant per l'avinguda Assumpta, el carrer de Dalt i va acabar a la plaça del Poble. Allà dos representants de l'Alba Bescanonina, en Nando Massaneda i en Joan Comamala, disfressats de Grouxo Marx, anaven animant la festa mentre els participants desfilaven per davant dels cinc membres del jurat escollit a l'atzar.

El GEB, a part d'organitzar el Carnaval amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bescanó, també hi va participar amb 4 comparses. Van guanyar un dels 12 guardons.

Els premiats van ser els següents:

- Comparses:** 1r Les Canívals
 2n On és Wally?
 3r La Cubana
- Parelles:** 1r La Família Monster
 2n Puzzle
 3r Extraterrestres

Individuals: òdmoni, bossa de pà, Mary Poppins, pallasso...

Els organitzadors, davant l'alt nivell de participació i la qualitat de les disfresses, volem introduir alguns canvis en l'edició de l'any vinent: hi haurà música al carrer, per ambientar el recorregut, i se suprimirà l'acte de lliurament de trofeus, per evitar així els possibles conflictes que pugui originar el veredict del jurat popular. ■

Associacionisme agrari a Bescanó

Amb aquest títol hom pretén de donar a conèixer els moviments associatius agraris que han tingut plena vigència i al mateix temps la seva importància a Bescanó els últims 75 anys.

Sindicat Agrícola Acció Social de Bescanó (I)

Va sorgir arran de les directrius que va donar en matèria agrícola la Generalitat de Catalunya l'any 1932. Entre els seus primers dirigents hi ha Andreu Bonmatí i Roig, Llorenç Planella i Planagumà i Joan Plaja i Feixas, tots ells eren pagesos i els dos últims casats. L'Andreu Bonmatí era el president, en Llorenç Planella n'era el secretari i en Joan Plaja el tresorer. El dia 30 de maig de 1933 varen comprar el terreny on més tard es construiria l'edifici conegut amb el nom genèric de *El Sindicat*. Aquest terreny era propietat dels Srs. Planas de Farners, pare i fill, que el van vendre per la quantitat de 1.491 pessetes. La finca en aquells moments estava ocupada per Pere Paradell, que la va deixar lliure abans de final d'any.

A 20 d'agost de 1933, la Junta del sindicat agrícola decideix construir el local social i magatzem, tal com el coneixem avui dia, al costat de Can Paradell. L'obra s'encomana a la *Cooperativa obrera de l'edificació*, domiciliada al carrer Lorenzana de Girona. Entre les condicions que destaquen, hi ha el preu de 8.760 pessetes, que els fonaments els farà el mateix sindicat i que el transport de materials també anirà a càrrec seu. Per part del Sindicat van firmar el compromís Fernando Pla, com a president i director tècnic, i Pere Canal, com a administrador.

Els problemes, sempre són els mateixos, eren de diners. Es va recórrer a l'emissió de dues sèries d'accions, de 25 pessetes l'acció. La primera era del maig de 1933 i constava de 200 accions que es van començar a vendre el mateix mes i es van esgotar el 1936. Cada soci tenia l'obligació d'adquirir-ne. Els socis més antics estan datats a 18 de setembre del 32.

La segona sèrie constava de 80 accions, l'emissió va començar el dia 1 d'abril de 1934 i es va acabar el 19 de març de 1936, un mes després d'haver-se acabat la primera. Les accions de la segona sèrie es van emetre per poder pagar les feines que els pagesos feien a càrrec del Sindicat i per instal·lar un molí que encara es conserva i que actualment és propietat del Museu de Bescanó. Quan no hi havia diners per pagar els serveis de traginers o els jornals, es feien els pagaments amb accions. També varen posar en circulació una espècie de paper moneda per pagar el molí. Figuren com a signants del paper que es guarda Juan Torras, Joan Plaja, Lorenzo Pujolràs i Josep Alsina.

Amb la Guerra Civil aquestes accions es van perdre o bé van ser amortitzades. Temps més tard alguns dels que les havien guardat tenien dubtes sobre la veritable propietat de l'edifici. Un estudi sobre aquestes accions demostra que moltes d'elles havien estat recuperades pel mateix Sindicat. En serveixen d'exemple algunes de Ferran Coll, Joan Plaja i Joan Carreras Puigdemont.

Algunes accions no són signades, la qual cosa dificultaria la seva validesa. En el seu llistat, hi apareixen els noms de tots els pagesos de Bescanó, de molts dels quals els seus familiars ja no s'ocupen de les tasques agrícoles. La majoria d'aquestes accions estaven signades per Joan Plaja. Per cert que qui les va escriure tenia una lletra molt bonica. L'edifici el van assegurar a *Aurora* per 7.000 pessetes i les mercaderies per 3.000. Els llibres propis del Sindicat estaven registrats per la Generalitat de Catalunya i les taxes d'una pesseta o de cinc estaven escrites en castellà.

Els llibres d'actes

Diem llibres perquè n'hi havia dos i se sobreposen l'un amb l'altre. Tots dos varen ser autoritzats pel delegat de la Generalitat amb data de 7 de juliol de 1937. A un d'ells s'ompliren deu folis i a l'altre fins al foli nou.

El primer explica actes de l'any 1936 que eren en bona còpia i que es van traslladar a aquest llibre en espera de la seva legalització. L'acta de 9 d'agost explica que els reunits van demanar els poders a la Junta anterior (van demanar la dimissió) formada per Salvador Viader, Josep Alsina, Narcís Mas i Vicenç Motgé perquè no s'havia adherit a la Junta Antifeixista Local. Es nomena una nova Junta i aquesta es mostra conforme amb la Junta Antifeixista Local.

L'acta de 13 de setembre de 1936 explica la discussió d'entrar a formar part de la UGT o de la CNT. La discussió del tema se centrava en la possibilitat que les dues centrals es poguessin agermanar, cosa que es va veure impossible. Prenen part en les *peroracions* (terme que emplea l'acta) els socis Josep Ventura, Joan Planas, Eusebi Juanhuix, Josep Tarrés, Bernardo i alguns altres. Calgué fer una votació, l'escrutini de la qual va donar 103 vots per a la CNT i 66 per a la UGT. En aquesta mateixa acta s'aprova la intervenció del molí d'en Pau Campassol fent l'oportú inventari. Algun soci de Vilanna no estava d'acord amb la UGT i proposa crear un sindicat a Vilanna, cosa que no prosperà.

A l'acta de 6 de juny de 1937 es crea una nova Junta i al mateix temps un Consell General. El president seria Martí Daranas i com a secretaris, Esteve Amat i Pere Gironès. La Comissió de comptes la formen Narcís Domènech, Pere Gironès i Alfons Carreras. El Consell General el formen els mateixos més Joan Plaja, Fruitós Vinyals, Joan Johé i Agustí Rafel. A l'acta de 15 d'agost de 1937 es nomena andador Pere Palou, amb un sou de 3 pessetes cada cop que hagi de sortir. En aquest temps comença l'obligatorietat de fer la declaració del blat i les seves repercussions i resistències. L'última acta que apareix en el llibre és de data de 31 de juliol de 1938 i no té altra importància que la de constatar que la gent es resistia a l'entrega del blat. Figuren com a signants d'aquesta darrera acta Salvador Viader, Josep Boada, Martí Daranas, Isidre Busó i Jaume Freixenet.

Del Llibre de socis es desprèn que eren 172, la majoria d'ells d'ocupació terrassà. En general es correspon a un per casa. El primer de la llista era Llorenç Planella i Planagumà i l'últim Pau Campassol, com a industrial moliner.

El Sindicat va ser viu i es va ocupar de proporcionar de tot als pagesos i a preus assequibles. Cal pensar que, a causa dels temps que es vivien en plena Guerra Civil, algunes coses els era més fàcil d'aconseguir que no pas d'altres. El problema gros sempre ha estat el de diners, cosa que es repetirà amb els anys. =

Lluís Comamala

Una exposició sobre el volcà de la Crosa

Malgrat que els volcans més coneguts de casa nostra siguin els de la Garrotxa, els més grans, espectaculars i interessants des del punt de vista científic es troben al Gironès i a la Selva. I precisament el més gran, espectacular i de més interès científic de tots és el volcà de la Crosa, situat a la conca alta de l'Onyar, entre els termes municipals de Bescanó i Vilobí d'Onyar.

De l'interès natural de la Crosa tindrem temps de parlar-ne més endavant en articles propers. En aquest ens limitarem a comentar una iniciativa destinada a divulgar aquest magnífic espai natural i apropar-lo al gran públic i, en particular, als escolars i estudiants.

Aquesta iniciativa ha consistit en la posada en funcionament d'una exposició permanent instal·lada ben a prop del volcà i, en concret, al Centre Cívic d'Estanyol, la qual fou inaugurada el 26 de maig de l'any passat amb l'assistència del director general del Patrimoni Natural i el subdirector general de Conservació de la Natura de la Generalitat. L'exposició ha estat possible mercès a un acord entre l'Ajuntament de Bescanó i l'Associació Server de Promoció Ambiental; i, de conformitat amb els veïns d'Estanyol, ha estat finançada pel Departament de Medi Ambient, la Diputació de Girona, el Consell Comarcal del Gironès, l'Ajuntament de Bescanó i la mateixa Associació Server.

Des de fa uns quants anys l'Associació Server du a terme tasques d'educació ambiental i guiatge al volcà de la Crosa, adreçades principalment a escolars i grups organitzats. De mica en mica s'havien editat diferents materials útils per realitzar aquestes sortides, com ara un vídeo, un itinerari de la col·lecció *El Gironès a poc a poc*, impulsada pel Consell Comarcal del Gironès, guies per a mestres i professors i fitxes de treball per als estudiants.

No hi havia, però, un espai físic que pogués servir de centre de recepció i acolliment dels visitants interes-

sats a conèixer el volcà; i, tot i que el Pla Especial de protecció de la Crosa preveu, a la llarga, la construcció d'un equipament d'aquestes característiques, es va creure oportú condicionar, de moment, una petita exposició en un local ja existent, atesa la creixent demanda de visitants.

Ara la Crosa disposa d'una exposició on el visitant es pot informar, prèviament a una excursió per la zona, del funcionament dels volcans, de les característiques particulars de l'erupció de la Crosa, dels seus va-

lors naturals i de la seva història. De moment, l'exposició només es pot visitar de manera concertada, però està previst que a la llarga es pugui mantenir oberta permanentment en dates concretes (caps de setmana, vacances...) juntament amb la posada en funcionament d'itineraris senyalitzats i un mínim servei de vigilància, els quals han d'assegurar, conjuntament, que el trànsit de les persones no perjudiqui els interessos particulars dels propietaris del terreny.

Lluís Mutjé

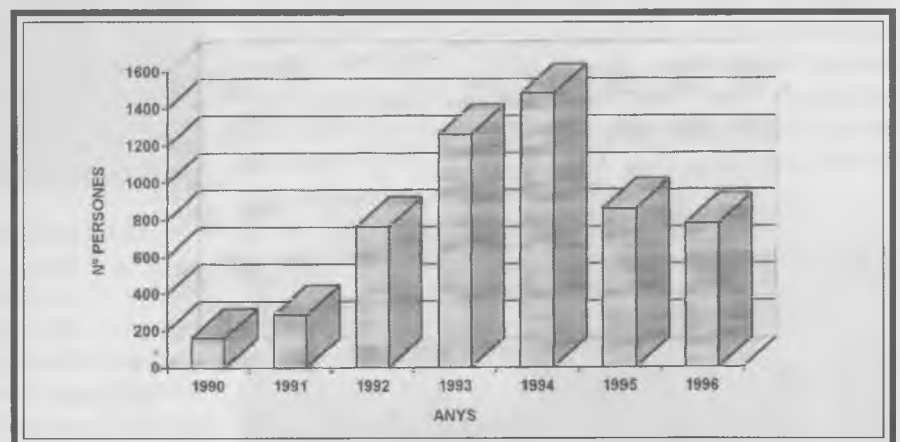
Resum dels visitants de l'exposició

Escola Pia de Calella	93	2n ESO
Escola Vedruna de Girona	62	3r Bàsica
CEIP Dalmau Carles de Girona	42	3r i 4t Bàsica
Consell Comarcal del Gironès	25	Adults
CEIP Mare de Déu de la Mercè de Calonge	50	5è a 7è
Casal d'estiu de Salt	15	Joves
CEIP Pericot de Girona	32	3r i 4t
CEIP Eiximenis de Girona	54	5è i 6è
Diversos	30	Adults
Total	403	

Nota: Està previst que durant la resta de curs escolar hi passin un total d'unes 550 persones més, de manera que, al cap d'un any d'haver-se inaugurat l'exposició, el total de persones que l'hauran visitada serà fàcilment superior al miler.

Resum dels visitants al volcà de la Crosa des de l'any 1990

La suma total de persones que han visitat la Crosa fent ús del servei de guies de l'Associació de Promoció Ambiental Server és de 5.590.

Nota: La davallada en nombre de visitants de l'any 1996 es deu, en gran part, a la diversificació de l'oferta de rutes de natura amb la campanya d'educació ambiental del Consell Comarcal del Gironès. A part de les 779 persones representades en el gràfic, cal sumar-ne 669 que, en bona part, han fet la ruta de la capçalera de l'Onyar; de manera que han visitat el volcà 1.478 persones.

La Pilastra

Revista del municipi de Bescanó

Núm 2 - Abril 1997

Suplement

El President Pujol inaugura l'Hotel d'Entitats

El Grup Excursionista Bescanó va obsequiar al President un fulard.

El dia 8 de març s'inaugurava l'Hotel d'Entitats de Bescanó, acte que va anar a càrrec del Molt Honorable President de la Generalitat, Jordi Pujol, i de la seva esposa, Marta Ferrussola, que van arribar al nostre poble amb una puntualitat britànica.

El president de l'Alba Bescanonia, Ferran Massana, *Nando*, es va encarregar de donar la benvinguda al President Pujol i d'obrir l'acte. Aprofitant l'avinentesa de la inauguració d'un edifici destinat a les entitats, i a tota la gent que treballa pel seu poble, en *Nando* va fer referència a dos fets importants: d'una banda, a la celebració del Dia de la Dona Treballadora (que s'esqueia el mateix dia) i al paper que les dones poden fer en el món de les entitats, parafraçant unes paraules de Marta Ferrussola; i d'altra banda, al fet que enguany s'escau el 20è aniversari dels espectacles musicals de l'Alba Bescanonina, la mare de totes les entitats de Bescanó.

El president de l'Alba va elogiar la feina de l'alcalde de Bescanó, Xavier Soy, dient que el poble havia canviat

La pista es va omplir de gom a gom en l'acte d'inauguració de l'Hotel d'Entitats.

molt, i va referir-se al paper de les entitats, les quals, malgrat que cada dia estan exposades a la crítica, continuen treballant i fent molt bona feina pel municipi.

Tot seguit, Xavier Soy va fer esment dels reptes personals que s'havia marcat com a batlle: fer créixer el poble, fer que Bescanó no es convertís en un poble dormitori i fer venir el President de la Generalitat. D'aquesta manera, l'alcalde donava la benvinguda al president i li agraiïa l'esforç que havia fet per venir.

També es va referir Xavier Soy al paper que les entitats representen per a un poble, i en va elogiar els anys de treball, responsabilitat i il·lusió. **«Perquè un poble prosperi, la seva gent se l'ha d'estimar»**, va afirmar l'alcalde, que va afegir **«i en aquest sentit l'Hotel d'Entitats és un símbol»**, ja que els ajuntaments tenen l'obligació de treballar perquè la gent tingui sentiment de poble. Soy es va referir a les 33 entitats que hi ha a Bescanó, fet que demostra que hi ha gent compromesa a treballar per al poble, per als nens i nenes, per als nois i noies del poble. **«Estem orgullosos del nostre poble. Ens hem compromès a treballar per al poble, per al país»**, va acabar dient l'alcalde.

Finalment, va parlar el President de la Generalitat, que va elogiar la feina de l'alcalde i de les entitats, i la il·lusió, l'entusiasme i l'estimació que posen en la seva tasca. Segons Pujol, la gent és la força d'un país, i aquesta gent es manifesta en les entitats. **«Per tirar endavant un**

país calen bons governs, però sobretot hi ha d'haver gent amb iniciativa», va destacar.

Per Jordi Pujol venir a Bescanó implicava fer un homenatge a les persones que fan coses a canvi de res, únicament a canvi de la satisfacció de la feina ben feta, de saber que allò que s'ha fet ha estat útil. **«Donant als altres un s'enriqueix»**, va assegurar el President de la Generalitat, que afegí que **«per tot això cal estimar el poble. Per tirar endavant Catalunya, cal que molta gent se l'estimi»**.

En finalitzar els parlaments, el President de la Generalitat i la seva esposa, acompanyats de les autoritats locals i dels representants de les diferents entitats, van visitar les instal·lacions del nou Hotel d'Entitats.

L'Hotel d'Entitats de Bescanó disposa de set despatxos, una sala de reunions i serveis propis. L'edifici, que ha costat uns 30 milions de pessetes assumits íntegrament per l'Ajuntament, té dues plantes en les quals hi ha els despatxos i la sala d'actes, que té capacitat per a una cinquantena de persones. Aquestes dependències les utilitzaran les entitats bescanonines, atès que l'equipament ha estat construït amb la voluntat de fomentar el moviment associatiu del poble.

En un principi la visita del President i de la seva esposa havia de ser al migdia, però per problemes d'agenda d'última hora es va ajornar pel vespre. Aquest canvi no va deslluir l'acte d'inauguració de l'Hotel d'Entitats ni el

sopar de germanor que es va fer a 2/4 de 9 del vespre al pavelló poliesportiu, un escenari en el qual van ésser presents gairebé sis-centes persones, la majoria d'elles veïnes del nostre municipi. En canvi, sí que en el ressò popular que ha comportat la visita de Jordi Pujol i Marta Ferrussola ha deixat comentaris com ara «**llàstima que no hagués vingut de dia, que hauria vist molt millor el poble, que el tenim maco i endreçat, i l'hauria esperat més gent al carrer**».

Tot i aquests comentaris, el fet és que durant el recorregut que es va fer a peu des del carrer de Dalt, l'Avinguda Assumpta i el Passeig de la Torre fins a arribar al pavelló hi va haver força gent que va acompanyar el President i la seva esposa, i també va ser considerable el nombre de persones que van sortir de casa o al balcó per donar-li la benvinguda. Tant Jordi Pujol com Marta Ferrussola no van tenir cap inconvenient, ans al contrari, a anar saludant i conversant amb els veïns que sortien al seu pas.

Més de 600 persones van assistir al sopar.

Sopar al pavelló

De la mateixa manera, quan van arribar al pavelló, pocs minuts després de les vuit del vespre, el President i la seva esposa van dedicar més de mitja hora a saludar i conversar amb molts dels assistents al sopar, acte en el qual hi van jugar un paper destacat els joves del Grup Excursionista Bescanó (GEB), que van servir les taules -i cal dir-ho- amb molta il·lusió, tacte i eficàcia.

També va ser durant aquests minuts col·loquials que el President va accedir a concedir una petita entrevista per a LA PILASTRA, en la qual es va voler recollir la seva primera impressió de la visita i defugir dels temes polítics i socials recollits dia a dia pels mitjans de comunicació.

Durant el sopar, Jordi Pujol i Marta Ferrussola van compartir la taula presidencial amb l'alcalde Xavier Soy i la seva esposa, els tres presidents de les entitats més antigues de Bescanó -Germandat de Sant Esteve, Alba Bescanonina i CE Bescanó- i les seves respectives mullers, i els directius de les indústries més importants del municipi: Grober, Casademont i Construccions Frigolé. Cardoso no hi va poder ser present en trobar-se fora, de viatge.

Marta Ferrussola i Anna Ros conversen amb la mainada.

La impressió de Jordi Pujol i la seva esposa que la majoria dels veïns assistents a l'acte en van treure no difereix gaire de la que va recollir el nostre company del Consell de Redacció de LA PILASTRA, Lluís Comamala, que va asseure's a la taula presidencial en qualitat de president de la Germandat de Sant Esteve. «**Crec que l'Honorable President de la Generalitat de Catalunya, al sopar que es fa fer al pavelló, el passat 8 de març, en el seu honor, s'ho va passar bé. Quan el President pot deixar de banda les cabòries pròpies del seu càrrec és un home amb qui pots dialogar de manera distesa. A la taula va parlar d'economia amb els empresaris, dels problemes puntuals que tenim tots nosaltres i de coses sense importància, com ara de corbates. Va saber donar trossos de xocolata als nens i nenes que venien a la taula sense el més petit senyal de disgust, ans al contrari. Tant el President com la seva senyora són bons conversadors i animadors de la taula, sense sentir-se tallats per res i, el que és més important, fent que ningú no se sentís tallat. Dels dos destacaria la senzillesa i les ganes de sintonitzar amb la gent**».

De l'acte festiu al pavelló, cal destacar-ne l'actuació del veí de Bescanó Gerard Ros, a càrrec del qual va anar l'ambientació musical en directe. Aquesta actuació va desenvolupar-se abans dels parlaments que després de les postres van fer l'alcalde i el President Pujol. En el decurs dels parlaments es va fer entrega a Jordi Pujol i Marta Ferrussola d'una rèplica dels nostres gegants, en Llorenç i la Miquela, obsequi que va lliurar el president de l'Associació de Geganters, Ramon Rabassada, i d'un cistell amb presents del nostre municipi, entre els quals hi havia un assortit d'embotits i mongetes del ganxet, que van entregar Lisa Figueras i Consol Prunells, presidenta i membre de la Junta del Museu Etnològic i Històric de Bescanó, respectivament. El GEB també va voler afegir-se al lliurament de presents regalant i posant *in situ* el mocador distintiu del grup. ■

Pujol: «Teniu 33 entitats, això vol dir que sempre hi ha hagut una vida molt activa»

Quines impressions té quan visita un poble com fa, per exemple, avui?

Depèn... A vegades en tinc de bones i a vegades de dolentes. Bescanó m'ha fet molt bon efecte. Aquesta part de Bescanó no la coneixia i m'ha agradat: està molt ben urbanitzada, és molt ampla, amb cases baixes... És un poble petit. El nucli de Bescanó no deu tenir més enllà de 2.000 habitants, sense comptar Vilanna, Montfullà, Estanyol... Teniu molt d'espai, moltes cases, aquesta gespa... És un poble que fa molt de goig.

I a part d'això, el caliu humà?

El caliu humà molt bé, però fa fred avui, fa humitat. Però de caliu humà molt bé, hi ha hagut molta gent. Teniu 33 entitats, i això és molt bo. Això vol dir que sempre hi ha hagut una vida molt activa.

Com les viu millor les visites, quan va sol o quan l'acompanya la Marta?

Em sento bé quan hi vaig sol i quan hi vaig acompanyat de la meva dona. M'agrada anar amb ella, però a vegades no pot venir. Avui mateix havia d'anar a Puigcerdà, Anglès, Bescanó... però ho he hagut de suspendre perquè tenia una visita del vicepresident del Govern central, Rodrigo Rato. Aquí a Bescanó, però, havia de venir per força, perquè en Xavier Soy no m'hauria deixat viure. A més, això de l'Hotel d'Entitats és important, perquè 33 entitats en un poble de 2.000 habitants està molt bé.

Quants municipis ha visitat de Catalunya?

No ho he comptat mai, però me'n queden molts per visitar. A Montfullà també hi he estat. Ja sé que Montfullà és un agregat de Bescanó, no us penseu que només vaig als nuclis. Anglès, Amer, la Cellera, les Planes, Santa Coloma, Brunyola... tots els pobles de per aquí els conec.

Després del sopar es van lliurar diversos presents al President Pujol i a la seva esposa.

Si li sembla, li direm unes quantes paraules i vostè ens ha de dir què li suggereixen.

No m'agrada gaire, això... Però, vaja... provem-ho.

- **Associació**
Civisme.

- **Bescanó**
(Dubta) Hauria de dir Soy... Jo Bescanó ho associo a en Soy, què voleu que us digui...

- **Poble**
Premià de Dalt.

- **Comarca**
El Maresme. És que sóc de Premià de Dalt, del Maresme.

- **Província**
Això ho hauríem de canviar... Comarca o vegueries.

- **Nació**
Catalunya.

- **Infant**
Que cada vegada en tenim menys.

- **Joves**
Il.lusió.

- **Adult**
Maduresa

- **Gent gran**
Una nova il.lusió, una il.lusió diferent.

- **Banyoles**
El llac.

- **Felip V**
Res de bo...

- **Tricorni**
Em fa pensar en Guatemala, i us diré per què: ara fa poc he estat a Guatemala. Vaig anar a visitar el president de la República, al palau presidencial, i hi vaig trobar uns 20 guàrdies civils, amb tricorni, formats. Vaig quedar molt parat. Resulta que hi ha un destacament de la Guàrdia Civil a Guatemala, per formar la policia d'allà.

- **Festa**
Feina, perquè sense feina no hi pot haver festa. Feina i festa van lligades. ■

Andreu Pulido Bazada i Xavier Soy i Ros

A poc a poc i bona lletra

Hola! Ens han tornat a guardar un espai per a nosaltres i l'aprofitarem per explicar-vos com ens costa, els primers mesos, adaptar-nos a l'escola.

Si sabéssim explicar-ho, diríem que l'adaptació és un camí, de vegades dur i pesat, que s'ha de fer *a poc a poc i amb bona lletra* per intentar que ens coneguem tots plegats i que ens hi sentim bé; per això, ens ajuden els pares i l'escola.

Els pares decideixen que ja som prou grans per anar a l'escola bressol amb la colla d'amics que som ara i comencen a arreglar papers, preparar bates i motxilles... El primer dia no se sap qui està més nerviós i espantat, si nosaltres o els pares.

Quan comencem tots sabem coses diferents i hem viscut coses diferents, però resulta que d'aquí on ens porten no en sabem gairebé res, no coneixem les *senyus* ni els nens, ni on són les coses. Ens solem quedar ben parats mirant-ho tot o ens posem a plorar perquè volem la mama!

Les educadores ja estan acostumades a aquest rebombori, però pels nens i els pares tot és nou i amb un munt de preguntes que volen resposta.

Al principi comencem anant-hi poca estona fins que la cosa es calma. Llavors ens allarguen les hores, pen-

sant-se que no ens n'adonem -Ja!, Ja!-, però com que ens ho passem bé, ja ens està bé!

Alguns hem plorat fins no poder més, d'altres hem clavat mossegades de campionat i d'altres... ens hem deixat d'orgues i romanços i ens hi hem instal.lat de seguida, com si fóssim a casa.

Res és com a casa, però l'escola té coses molt maques, sobretot la més *guapa* són els companys i les festes que fem plegats.

Aprenem a deixar coses i això... ostres!, costa molt; aprenem a fer pipí

sols i això... encara costa més!; i quan ja aprenem a explicar els contes als de casa, això... ja és la pera!

Les educadores parlen cada dia amb la mama o l'àvia, que sovint són les que ens vénen a buscar; i és que són unes tafaneres que tot ho volen saber de nosaltres. Saben el que ens agrada i el que no, com ens portem a casa i el que sabem fer.

Pobretes! De vegades ens renyen perquè ja tenim tanta confiança que fem disbarats; és que som molt murris! ■

Llar d'infants

Bruixes i bruixots del bosc, en la celebració del carnaval de la Llar d'Infants.

Renovació del Consell Escolar

El passat mes de desembre es van celebrar les eleccions per a la renovació dels membres del Consell Escolar.

L'índex de participació va ser el següent:

Sector pares: ..... 25'5%
Sector professors: 100%
Sector personal no docent: ..... 71'4%

El nou Consell Escolar està constituït per les següents persones:

Directora

Ma. Rosa Ríos Ullastres

Cap d'Estudis

Francesca Ríos Ullastres

Representants sector pares

Joan Malagelada Güell

Jaume Bagué Massegur

Rosa Ma. Salvat Serra

Josefa Herrero Segura

Representant APA

Amadeu Pardo Gómez

Representants sector professors

Immaculada Eusebio González

Ma Dolors Güell Alsina

Cèlia Barnadas Valentí

Narcís Xabadia Palmada

Glòria Castañer Rius

Representant municipal

Joaquim Riera Tarrés

Secretari

Ramon Ministral Fita

Activitats i sortides escolars

Des dels dies abans del Nadal de 1996 i fins a mitjan març d'enguany, el col·legi públic Dr. Sobrequés de Bescanó ha portat a terme un seguit d'activitats entre les quals destaquen les celebrades amb motiu, d'una banda, de les festes nadalenques i, d'altra banda, del Carnaval de 1997.

A més de construir el pessebre, en aquesta ocasió amb figures de mida natural fabricades pels mateixos alumnes; de fer cagar el tió i celebrar la tradicional xocolatada al pati de l'escola; i de representar l'obra *Els pastorets del ferrer Magí*, per Nadal es va organitzar una campanya entre els nens i nenes del col·legi a fi de recollir diners destinats a l'ONG Metges sense Fronteres.

En reincorporar-se a classe un cop acabades les vacances de Nadal, concretament el 7 de gener, els alumnes de parvulari van anar a veure l'obra de teatre *La Caputxeta* a Girona, ciutat on anaren el dia 30 del mateix mes els seus companys de cycle inicial per participar en un taller dedicat al vestit que es va fer en el Museu d'Art.

El dia 3 de febrer va haver-hi una altra sortida a Girona, en aquesta ocasió van ser els nens i nens de cycle mitjà que van anar a veure l'obra de teatre *Grúmic*. Cal assenyalar que els de 3r i 4t s'hi van quedar més estona per poder visitar la Girona antiga i els rius de la ciutat.

L'escola també va celebrar el Carnestoltes i molt especialment la berenada del Dijous gras, que els alumnes de parvulari van portar a terme al Parc de l'Ajuntament (l'antic camp de futbol), els de cycle mitjà a Montfullà i els de cycle superior i 8è a Vilanna.

El 12 de febrer, els nens i nenes de 8è van anar a passar tot el dia a Sabadell, on van visitar la seu central del Banc de Sabadell i les instal·lacions de la indústria tèxtil Artèxtil. Set dies més tard, aquest grup, juntament amb els seus companys de 6è, van anar a veure la representació de l'obra teatral *El Príncep de Dinamarca*.

Els alumnes de cycle superior van fer una sortida el dia 21 del mateix mes. Al matí van visitar el

Castellet i el seu Museu de costums i tradicions catalanes, a Perpinyà; i a la tarda, la Cova de l'Aragó i el Museu de la Prehistòria, a Taltaüll.

La darrera sortida del mes de febrer la van portar a terme el dia 25 els nens i nenes de parvulari per estudiar els animals de la Granja Escola de Can Pau, a Canapost.

Els alumnes de 3r van aprofitar el dia 4 de març per recórrer els pobles del municipi. Així van visitar Estanyol, on van veure el volcà de la Crosa, Trullàs, Vilanna i Montfullà.

Finalment, el 12 de març es van fer dues sortides, d'una banda la que van portar a terme els nens i nenes de 1r i 2n al Museu d'Art de Girona, i, d'altra banda la realitzada pels seus companys de 5è a Empúries i Ullastret per veure i estudiar les restes arquitectòniques dels grecs, romans i íbers.

Coneguem ara la descripció que els mateixos alumnes del centre han fet d'algunes de les esmentades activitats i sortides:

Les festes nadalenques

El pessebre

Aquest any el Pessebre de l'escola ha estat diferent de com normalment es feia. Vam voler fer un Pessebre amb figures de mida natural, i així cada classe es va encarregar de fer-les. Amb caixes, pals, canyes, cartró, paper i roba vam fer les diferents figures del Pessebre. Uns van fer els Reis, altres van fer el Naixement, altres van fer l'Àngel, altres els pastors i, fins i tot, vam fer el caganer. Ens va quedar un Pessebre molt original i bonic.

Els alumnes van fer les figures de mida natural del Pessebre del col·legi.

Caga-tió i xocolatada

El darrer dia del trimestre, abans de Nadal, vam celebrar la tradicional xocolatada al pati de l'escola. A les tres de la tarda vam fer cagar el tió a cada classe. Als més petits, el tió ens va cagar llaminadures i els més grans vam intercanviar nades, fetes per nosaltres, entre els companys de classe. A les quatre de la tarda vam menjar la xocolata, que ens havien fet la Sra. Isabel i la Sra. Lúdia, i les galetes al pati de l'escola. Era molt bona!

Els dies abans de Nadal vam fer una recollida de diners que es destinaren a Metges sense Fronteres.

Imatge de la tradicional xocolatada al pati de l'escola.

Representació teatral

El dijous 19 de desembre, els alumnes de 8è vam representar al Teatre de l'Alba l'obra *Els pastorets del ferrer Magí*. L'obra va ser dirigida per la Sra. Francesca Rios i l'escenografia era del Sr. Ramon Ministral. En Lluís Sala ens va ajudar a l'hora de la música i la il.luminació.

Enguany no vam poder representar-la el dia de la Festa nadalenca de l'escola, com era tradició, ja que alguns dels actors estaven malalts; per això ho vam fer uns dies més tard.

Els alumnes de 8è representaren *Els pastorets del ferrer Magí*.

Carnestoltes a l'escola

A la nostra escola celebrem el Carnestoltes de diferents maneres. L'any passat ens vam disfressar i vam fer cercavila; ens ho vam passar molt bé. Aquest any hem fet consignes, que són aquestes:

Al matí havíem de dir «bona tarda» i a la tarda «bon dia».

La primera, portar una corbata o un llacet (*pajarrita*).

La segona, afegir un barret o una gorra; i la tercera, venir amb el pijama, el davantal de la mare o el pare, o bé l'americana del veí.

Les consignes eren divertides i gairebé tothom ho portava.

Ens ha agradat molt el Carnestoltes-97.

Eloi i Clara, 2n. curs

El Carnestoltes-97 a l'escola, vist per l'Alba, alumna de 2n. curs.

El dijous llarder

El dijous llarder els nens de pàrvuls i cicle inicial vam anar a fer la berenada al camp de futbol vell.

Alguns vam jugar a saltar corda, alguns altres jugaven a fer tombarelles (*volteretes*) i altres recollien floretes.

Vam fer una rotllana i vam berenar. Després vam jugar a «dormiu, dormiu ninetes»; ens ho vam passar molt bé!

Ivan Rosell, 1r. curs

Dibuix de la Maria Llach, alumna de 1r. curs, dels seus companys jugant a saltar corda.

Sortida al Taltaüll

El dia 21 de febrer, els de 5è i 6è vam fer una sortida per visitar la Cova de l'Aragó i el Museu de Taltaüll, al sud de l'Estat francès.

Al matí ens vam aturar a Perpinyà per veure el Castellet i el seu museu de costums i tradicions catalanes; un cop vist el museu, vam anar cap a l'autocar i ens vam dirigir a Taltaüll, que era el veritable motiu de la sortida. Taltaüll és un poblet que es troba a pocs quilòmetres de Perpinyà i on s'han trobat les restes humanes més antigues d'Europa, concretament la part frontal d'un crani del que s'ha anomenat *Homo Erectus Taltavulensis*.

Eva Alsina 5è

Abans d'arribar a Taltaüll ens vam aturar per visitar la cova de l'Aragó, lloc on es va trobar el crani; després d'una bona pujada, vam veure que la cova estava tancada amb unes reixes perquè la gent no hi entrés i remenés coses, perquè encara hi estan treballant. Vam veure els

Martí Jou 5è

Dibuixos dels alumnes de 5è curs Eva Alsina i Martí Jou.

filos que marquen els espais on treballen cadascun dels arqueòlegs que investiguen la cova.

Vam baixar per unes escales fins al riu i ens vam dirigir cap a l'autocar, que ens portaria fins al poble.

A la tarda, després de dinar, vam entrar al museu. Les nostres monitores ens van començar a comentar les diferents sales. En la primera hi havia uns plafons que explicaven l'origen de l'home des dels inicis dels temps fins ara. A la segona sala hi havia una figura de cera que representava un home treballant els *choppers*, que eren les eines que els homes primitius utilitzaven. Aquestes eines les feien picant unes pedres amb les altres fins que els donaven la forma que volien. Primerament les treballaven per una cara i més tard ho feien per les dues cares. Hi havia moltes vitrines amb *choppers* i *chopping-tools*. A la tercera sala es veia com van anar investigant la cova i també hi havia uns models de com es trobaven disposades les diferents restes a la cova, les més antigues es trobaven enterrades i les més modernes més amunt. A la

quarta sala hi havia moltes restes d'animals, ossos, dents, caps, més figures de cera que representaven els homes prehistòrics i un esquelet d'ós.

Després vam baixar unes escales i vam veure una reproducció de la cova, ens van explicar que s'hi feien projeccions de com vivien els homes i dones prehistòrics, però per mala sort aquell dia no funcionava. També vam veure unes vitrines molt grans amb diorames que representaven escenes de la Prehistòria. Eren molt bonics i

estaven molt ben fets. També se sentien sorolls i olors. Vam tornar a pujar i vam veure reproduccions d'ossos trobats a Taltaüll i a d'altres indrets d'Europa. Hi havia una reproducció de la mandíbula de Banyoles. Al final del Museu hi havia més representacions d'homes primitius, tot i que hi havia uns rètols que deien que encara no estava acabat de muntar tot.

Un cop acabada la visita vam berenar i vam tornar cap a Bescanó. Va ésser una excursió molt interessant! ■

EL DIVENDRES 20 DE DESEMBRE DEL 1996
 ELS NENS I NENES DEL PARVULARI
 VAN FER CAGAR EL TIÓ

Els principals acords del ple de l'Ajuntament

Sessió ordinària del 26 de novembre de 1996

S'aprova definitivament el projecte d'obres de pavimentació de camins de nuclis de població rural. Aquestes obres, que tenen un pressupost de 27.348.595 pessetes i estan incloses en el POISC-97, consisteixen en la pavimentació del camí de Can Guich i el camí de Can Calixte, ambdós de Montfullà; el camí de la Creu de Vilanna, el camí de Can Casadevall, al Mas Nonell, i el camí de Can Lluç, tots tres de Vilanna; i el camí de Can Piferrer i el camí de Can Puigoriol, tots dos d'Estanyol. També s'aprova definitivament, d'una banda, el projecte d'asfaltat del camí de Can Culebra, que té un cost de 4.711.834 pessetes, i la imposició i ordenació de contribucions especials; i d'altra banda, el projecte d'obres d'urbanització de la vorera sud del carrer Josep Pla i dels perllongaments cap al sud dels carrers Sant Llorenç i Sobrequés (Unitat d'Actuació 11), que tenen un pressupost de 14.934.528 pessetes.

En la mateixa sessió s'aproven els comptes generals de 1995, les bases del concurs d'un arxiver professional i el nomenament del regidor Joaquim Riera com a representant de l'Ajuntament en el Consell Escolar del Col·legi Públic Dr. Sobrequés.

Finalment, s'aprova l'expedient de modificació i habilitació de crèdits del pressupost de 1996 finançat amb majors ingressos, de manera que el pressupost resultant puja a 212.317.586 pessetes, de les quals 23.518.442 corresponen a l'augment aprovat.

Sessió ordinària del 28 de gener de 1997

S'aprova el pressupost general de l'Ajuntament per al 1997, el pressupost especial de la Institució Municipal de Serveis Socials (IMSS), les bases d'execució, la plantilla de llocs de treball i personal i l'oferta

d'ocupació d'enguany. El pressupost de l'Ajuntament es xifra en 162.898.000 pessetes i el de la IMSS equilibrat en 2.925.815 pessetes.

El pressupost per a l'exercici econòmic de 1997 s'aprova segons el següent resum per capítols:

d'aportar un total de 21.048.881 pessetes pel manteniment de cinc instal·lacions municipals durant l'any 1996. Les despeses de manteniment de cadascuna d'aquestes instal·lacions municipals han estat les següents:

INGRESSOS	
I	Impostos directes 76.197.000
II	Impostos indirectes 8.500.000
III	Taxes i altres ingressos 28.184.000
IV	Transferències corrents 48.517.000
V	Ingressos patrimonials 500.000
	Total operacions corrents 161.898.000
VI	Venda d'inversions reals ..... -
VII	Transferències de capital 1.000.000
VIII	Actius financers ..... -
IX	Passius financers ..... -
	Total operacions de capital 1.000.000
	Total previsió inicial ingressos 162.898.000
DESPESES	
I	Personal 63.755.016
II	Compra de béns i serveis corrents 62.109.612
III	Interessos 4.803.301
IV	Transferències corrents 7.071.257
VI	Inversions 15.011.165
VII	Transferències de capital ..... -
IX	Amortització de préstecs 10.147.649
	Total despeses autoritzades 162.898.000

En la mateixa sessió també s'aprova l'adjudicació definitiva de l'execució de les obres d'urbanització de la vorera sud del carrer Josep Pla i dels perllongaments cap al sud dels carrers Sobrequés i Sant Llorenç (UA.11) a l'empresa Agustí Masoliver, S.A. (AMSA) pel preu de 12.575.000 pessetes.

Manteniment d'instal·lacions municipals

D'altra banda, cal informar que l'Ajuntament de Bescanó ha hagut

Camp de futbol	2.386.014
Cinema Unió	1.723.088
Pavelló poliesportiu	4.126.571
Escola Bressol	5.424.786
Col·legi Dr. Sobrequés	7.388.422
Total	21.048.881

Per acabar, destaquem que durant el primer trimestre de 1997 s'han acabat les obres de l'Hotel d'Entitats i les obres de rehabilitació de les façanes i la porta del cinema Unió i annexos. ■

La Biblioteca pública

La Biblioteca pública és un lloc on es reuneix el material que pot disposar l'usuari, degudament organitzat, de manera que la persona que busqui una informació pugui trobar-la amb facilitat, ajudant-se sempre dels rètols indicadors, dels fitxers, o de les orientacions de la persona encarregada.

Aquest material es pot dividir en dos grans grups:

- *Els llibres de coneixement o infor-mati-us*: són els que utilitzem per consultar sobre qualsevol tema que ens interessi.

- *Els llibres d'imaginació*: són els que utilitzem per passar una bona estona amb la lectura.

Quant als primers, si qui busca la informació són nens o joves, aquesta, normalment, ve donada pel mestre o adult (deures, treballs), i si són adults la informació que es busca és pel propi interès o afany de recerca.

Quant als llibres d'imaginació, cal dir que fins que s'arriba al lector adult hi ha tot un procés: primer a l'infant només li agraden els contes on hi ha il·lustracions de colors vius, després llibres amb dibuixos i lletra grossa. A mesura que el nen es fa més gran, la lletra serà més petita i també es reduirà el nombre de dibuixos, fins arribar a lectors adults, en els llibres dels quals no hi sol haver il·lustracions.

Els temes d'aquests llibres d'imaginació també estan relacionats amb l'edat. Partint de temes com la casa, l'escola, la família, els contes clàssics, i passant per

llibres d'aventures, de ficció i juvenils, s'arriba a la literatura per a adults.

Val a dir també que hi ha gustos per a tothom, i si a una persona li ha agradat una lectura, potser a una altra l'ha deixat indiferent. Per trobar gust per la lectura s'ha de llegir el que realment agrada.

Títols recomanats

Literatura infantil:

L'hipopòtam blau, de Maria Àngels Anglada.

Recorda't dels dinosaures, Anna-Maria, de Gabriel Janer Manila.

El país dels colors, d'Enric Larreula.

El meu pare és capità, d'Olga Xirinacs.

Literatura juvenil:

El lledoner de l'home mort, de Toni Cucarella.

L'enigma de la Torà, de Miquel Fañanàs.

Les cartes d'Anna, de Jaume Fuster.

Joel, d'Isabel Clara Simó.

Novel·les:

Dies meravellosos, de Jordi Coca.

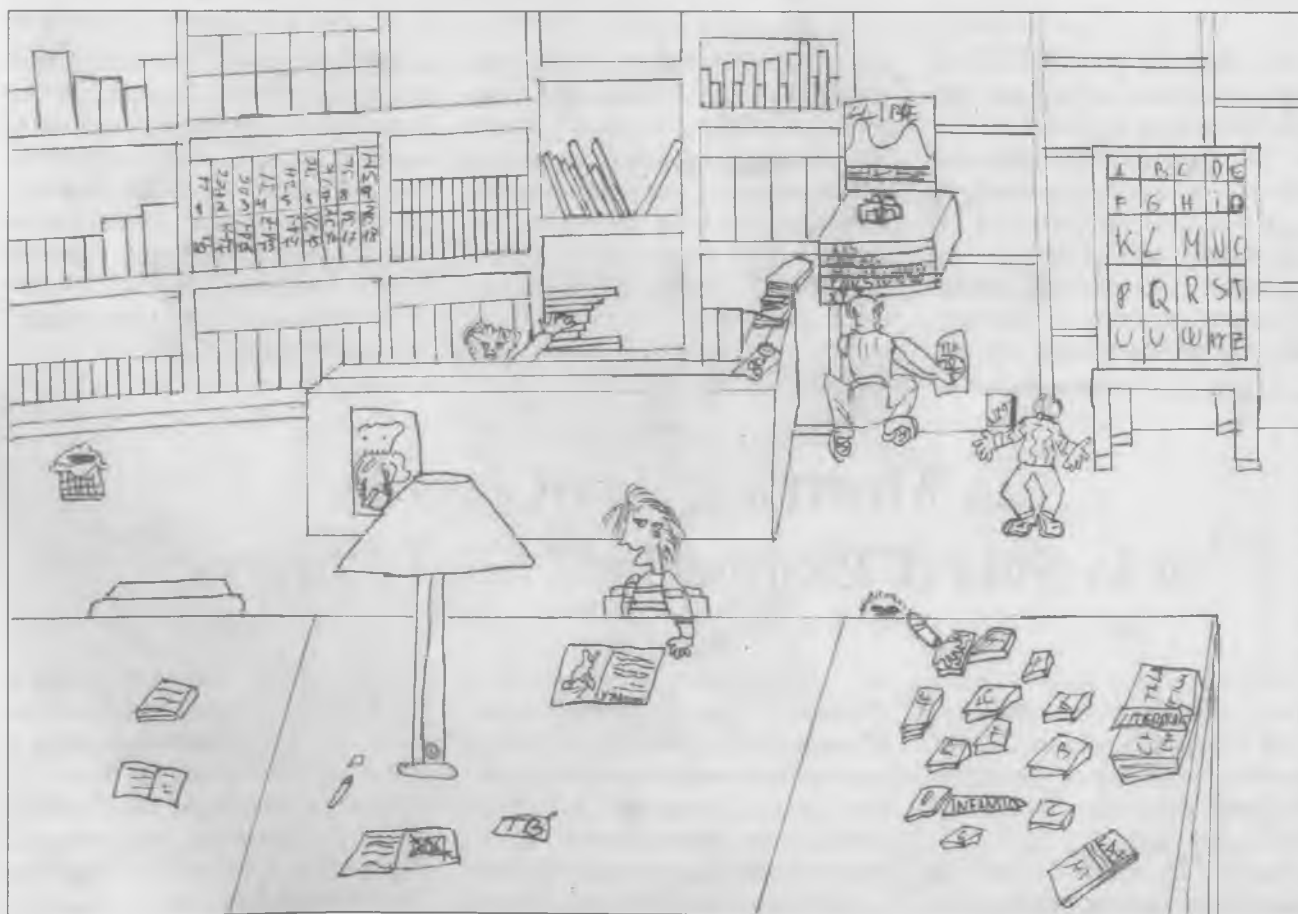
Natura d'anguila, de Maria de la Pau Janer.

El camí de Vincennes, d'Antonio Marí.

El dia que va morir Marylin, de Terenci Moix.

Afirma Pereira, d'Antonio Tabucchi.

Fina Jiménez

La Biblioteca pública de Bescanó, segons en Pau.

Exposició de llibres infantils i juvenils a Bescanó

Des del 22 de març i fins el 7 d'abril s'ha pogut visitar a la Sala d'Exposicions Sant Llorenç de Bescanó l'exposició *Anem a veure llibres*, una mostra integrada per dos mil llibres infantils i juvenils i que ha

estat cedida pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Per facilitar la consulta dels llibres exposats, l'organització, que va anar a càrrec de la Regidoria de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de

Bescanó, va fer instal·lar taules i cadires a l'esmentada sala d'exposicions, que va restar oberta al públic de les 5 de la tarda a 2/4 de 9 del vespre els dies feiners i dissabtes, i de les 11 del matí a les 2 de la tarda els diumenges. ■

Cursos de cuina de primavera, a Bescanó i Estanyol

Les Aules culturals M. Rosa Cabré i Garriga acullen les classes del XVI Curs de cuina de primavera de Bescanó, que es va iniciar el passat 10 de març i està previst que finalitzi el proper 28 d'abril. Impartit per la Núria Lladó, aquest curs, organitzat per la Regidoria de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de Bescanó,

consta d'un total de sis sessions de dues hores que es porten a terme els dilluns de 8 a 10 del vespre.

La mateixa professora imparteix les classes del II Curs de cuina de primavera d'Estanyol, que també ha estat organitzat per la Regidoria de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de Bescanó. Aquest curs

-que consta de set sessions de dues hores que es porten a terme els dissabtes, de 6 a 8 de la tarda, en el Local Social d'Estanyol-, va començar el 12 d'abril i s'acabarà el 31 de maig.

Les persones que assisteixen a aquests cursos van haver de formalitzar la inscripció a les Oficines de l'Ajuntament i abonar 5.500 pessetes. ■

Prop de 90 assistents al II Foc de camp

Al voltant de 90 persones van participar en el II Foc de camp que, sota l'organització de la Regidoria de Cultura i Ensenyament de l'Ajuntament de Bescanó, es va portar a terme la nit del 21 de març passat a l'àrea de pic-nic situada al costat del pavelló.

A més de cantar cançons populars amb l'acompanyament de guitarres, flautes i d'altres instruments dels ma-

teixos assistents, tothom qui va voler va poder fer ús de la barbacoa instal·lada per fer-se les torrades i coure's la carn que cadascú va portar de casa seva. Els campistes també van poder degustar les coques casolanes elaborades pels alumnes de 8è del col·legi Dr. Sobrequés que s'acompanyaven amb moscatell i gamatxa.

El foc de camp, que es va iniciar

a les 10 del vespre, va comptar amb un ampli equip d'animadors, que van contribuir a mantenir el to festiu de la vetllada. Entre d'altres, cal destacar la participació de Núria Badosa, Mercè Comas, Núria Carrera, Salvador Ponsatí, Lluís Prats, Joaquim Danés, Xavier Soy, Agustí Gellida i diversos membres del Grup Excursionista Bescanó (GEB). ■

2a Mostra d'Art-Gironès a la Sala d'Exposicions Sant Llorenç

Diversos artistes locals exposaran les seves obres del 18 al 25 d'abril a la Sala d'Exposicions Sant Llorenç de Bescanó, en el marc del programa Art-Gironès, organitzat pel Consell Comarcal del Gironès.

Aquesta exposició és fruit de l'adhesió, per segon any consecutiu,

de l'Ajuntament de Bescanó a l'esmentat programa, que pretén oferir una mostra àmplia de les activitats que en arts plàstiques -pintura, escultura, gravat, fotografia, ceràmica, dibuix...- es desenvolupen en els municipis de les nostres comarques.

Un jurat designat pel Consell

Comarcal del Gironès visitarà l'exposició de Bescanó i les que durant les mateixes dates es portaran a terme a d'altres localitats de les comarques gironines per tal d'escollir una sèrie d'obres que, més endavant, s'exposaran a la Casa de Cultura les Bernardes de Salt. ■

La sida

La sida és l'estadi final de la infecció produïda per un virus anomenat VIH o virus de la immunodeficiència adquirida. Sembla ser que la infecció per VIH va tenir el seu origen a l'Àfrica central els anys 70 i d'allà es va estendre a la resta del món.

Abans d'explicar com es pot agafar la sida, hem de tenir en compte el següent:

1- Una persona pot ser VIH+ (seropositiva) i no per això tenir la sida.

2- Totes les persones que tenen la sida són VIH+.

Sembla un embolic, oi? Doncs bé, intentaré explicar-vos-ho de la manera més senzilla possible. Quan el virus entra dins del cos d'una persona s'uneix a algunes cèl·lules. Però com que és un virus una mica gandul es queda quiet. És com els óssos que dormen durant tot l'hivern. Podríem també dir que ell (el virus) que es posa a dormir, i així s'hi pot passar mesos o anys. La persona no nota res, no es troba malalta, però si fem anàlisis podem detectar la seva presència. En aquestes circumstàncies parlem de persona seropositiva.

Passat un temps el virus s'activa, es desperta, i comença a treballar, i la seva feina consisteix a menjar-se les defenses del cos. La persona es torna molt dèbil i això fa que li sigui fàcil agafar moltes infeccions: des de pulmonia fins a càncer. I finalment la persona es mor. Quan tot això passa és quan parlem de persona que té la sida.

Com podem agafar el virus?, com ens podem contaminar?

1- Si tenim contacte amb sang contaminada pel virus. Això pot passar en les següents situacions:

1a- Mitjançant una transfusió de sang. Actualment això no és gaire freqüent, ja que es realitzen més controls i no s'accepta la sang d'aquelles persones que tenen comportaments de risc.

1b- En el cas de drogoaddictes infectats pel virus que comparteixen xeringues amb altres drogoaddictes.

1c- Metges, infermeres, gent que cuida malalts amb el virus i que, per accident, entren en contacte amb sang d'aquestes persones infectades.

Quina és la situació de l'epidèmia a Espanya?

4. 615 nous casos han estat declarats a Espanya durant l'any 1992

Les taxes d'incidència per milió d'habitants a províncies es resumeixen al mapa següent
Font: revista JANO, 1993: 44 (1028): 61-64

2- Mitjançant relacions sexuals (home-home; home-dona). És freqüent que la infecció es produeixi perquè la persona desconix que la seva parella té el virus i, per tant, no s'utilitza el preservatiu.

Us explicaré dues anècdotes que són completament certes:

Cas 1- Va venir a visitar-se a l'hospital una senyora de 60 anys que exercia la prostitució al Barri Vell de Girona. Aquesta senyora tenia la sida i el doctor li va dir que era indispensable que avisés els seus clients i que sempre havia d'utilitzar preservatiu per mantenir relacions sexuals, ja que podia infectar les persones que reclamaven els seus serveis. La senyora va respondre que ella no podia fer res de tot això perquè perdria tots els clients.

Cas 2- Va venir a visitar-se a l'hospital un senyor casat i pare de 3 nens que deia que des de feia mesos no es trobava bé, se sentia dèbil. Se li van fer anàlisis i es va detectar que tenia el virus de la sida. El senyor va explicar que en diverses ocasions havia requerit el servei de diverses prostitutes. Van fer anàlisis a la seva dona i es va comprovar que ella també tenia el virus. És a dir, el senyor s'havia infectat a través d'una prostituta i ell havia infectat la seva muller.

3- Perinatal

3a- Intrauterí: a través de la sang de la mare.

3b- Durant el part: per contacte amb secrecions vaginals contaminades.

4- Altres

4a- Llet materna.

4b- Transplantament d'òrgans.

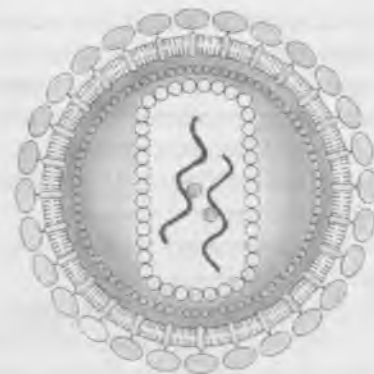
4c- Inseminació artificial.

Tractament i prevenció

Actualment, de tractament curatiu d'aquesta malaltia no se'n coneix cap.

S'utilitzen fàrmacs que alenteixen l'evolució de la malaltia, però cap d'ells no guareix. També es parla del descobriment d'una vacuna, però això encara està en fase experimental. Per tant, és millor prevenir que curar. Només dos consells per a la prevenció:

- 1- Utilitzar el preservatiu en les relacions sexuals.
- 2- Utilitzar xeringues d'un sol ús en el cas dels drogoaddictes. ■

Mònica Sànchez Coma

Llicenciada en Medicina i Cirurgia, i Metge Forense

Què és la dinàmica de grup en la menopausa?

Consisteix en una activitat que fem les llevadores als pobles, a les àrees bàsiques de salut, i que s'adreça a totes les dones.

Aquesta activitat forma part del conjunt de tasques que configuren el Programa d'Atenció a la Dona, que ofereix una atenció integral a la dona en tots els aspectes de la seva vida, des de la pubertat i fins a la menopausa.

Amb la dinàmica de grup en la menopausa volem promoure la salut de totes les dones que es troben en aquesta etapa, volem oferir informació sobre tots els canvis que es produeixen en aquest període, com per exemple: els fogots, les sudoracions, l'insomni, la depressió, l'osteoporosi, la incontinença d'orina, la hipertensió arterial i d'altres, tot facilitant-li innovacions que comportin una millora en la qualitat de vida de la dona. Per exemple, tractarem sobre els canvis i necessitats en l'alimentació de les dones en aquesta etapa. On ho realitzem?

En el vostre poble, aquí a Bescanó, però també a altres pobles. Com accedir-hi?

Posant-vos en contacte amb la llevadora del vostre poble.

Qui pot participar-hi?

Totes aquelles dones de 45 anys en endavant. Cal dir que no hi ha limitació d'edat, el més important és que hi vulguin participar.

Què hi fem?

Durant dues hores, un dia a la setmana, en un total de vuit sessions i en petits grups de dones, s'expliquen els temes que hem citat anteriorment. Tot formant discussió en grup en traurem experiències i corregirem errors.

Abans de les xerrades, es realitzen uns exercicis físics, de relaxació i de respiració; cal dir que no es tracta de gimnàstica ni tan sols es realitza cap tipus d'exercici violent.

Bé no vull explicar-vos-ho tot, només vull informar-vos que aquesta activitat es realitza a Bescanó i voldria que us animéssiu a participar-hi. Gràcies. ■

Sílvia Miralles

Llevadora de Bescanó

Ho assolirem

Plantilles 96-97 del FC Bescanó.- A la fotografia, jugadors i tècnics dels equips del futbol base del Futbol Club Bescanó de la temporada actual.

Quan els companys varen encoratjar-me a ser el president del CE Bescanó, la meua resposta interna fou: «**Et volen carregar els trastos**»; però, després de diverses xerrades amb ells, vaig adonar-me que realment estaven il.lusionats a fer una bona tasca.

Aquí em teniu!, fou la meua resposta. Què voleu fer? On voleu arribar?

Ràpidament ens vàrem entendre sobre quina era la millor manera de portar el club. Il.lusionar la gent de casa, que la gent es trobi bé i gaudeixi al futbol.

Aquest any, per ser el primer, l'objectiu no és altre que crear el

model de club que volem; si aconseguim això, crec que podrem sentir-nos molt satisfets, ja que això comporta molts problemes d'adaptació i canvi d'hàbits dins el club.

Vull aprofitar l'avinentsa per dirigir-me a tots els pares del jugadors dels equips del futbol base. Sapiguen que els vostres fills són el futur del club. Nosaltres, des de la directiva, tenim la intenció que els vostres fills siguin bons esportistes, però penseu que per ser bon esportista no n'hi ha prou de saber jugar la pilota. Ser un bon esportista vol dir saber jugar la pilota i, a més, tenir companys dins el col.lectiu i respecte als contraris, al públic i als àrbitres.

Amb aquestes qüestions hi teniu molt a dir-hi, vosaltres.

En el moment de fer aquest article, no puc oblidar la gent que, per unes circumstàncies o altres, ha intentat fer-nos petites travetes. A aquesta gent haig de dir-li que pensi que als directius poc mal ens poden fer, però sí que en faran a qui diuen que tant estimen, el CE Bescanó.

És sobrer recordar aquella famosa dita que diu que els directius, els jugadors, etc. només hi són de pas; però, el club perdura en el temps? ■

Josep Vivancos
President del C.E Bescanó

Els nostres clàssics

Amb aquest títol la nostra revista pretén donar a conèixer els escriptors catalans considerats clàssics de la nostra literatura. Al mateix temps es voldria aportar un petit gra de sorra perquè els nostres lectors agafin gust a llegir-los i a interpretar-los en la seva justa mesura.

Els fruits saborosos - Josep Carner

El primer autor de qui tractarem serà Josep Carner; i el llibre, *Els fruits saborosos*. Carner ens ofereix un tipus de poesia molt elaborada, erudita i de paraules escollides. A Carner li agradaven les coses ben fetes, res deixat a l'atzar. En la feina ben feta reposava la pau i la felicitat. Vegem-ne un poema:

Les llimones casolanes

*Metimna, atrafegada, com mou la cara encesa
damunt el voleiar dels braços i el vestit.
El dinar es cou, es veu lluir la roba estesa
i ja a la cantonada és Licas, el marit.*

*Liceni trenca un vidre, Nais s'esmuny, plorosa.
Llavores, arrambant-se al mur i amb passes lleus,
amb una revolada cruel i una amorosa
ha restablert Metimna la pau que tant amen els déus.*

*Cansada, pren la copa de bella transparència
on juguen aires, núvols, solcant un blau camí,
i riu, sabent que a l'aigua mesurarà amb ciència
el raig de la llimona, la mel del romaní.*

*I beu, dant a l'entorn les últimes mirades.
La llum en el cristall, esparpilladament,
damunt sa cara es mou i l'omple de besades
i li fa cloure els ulls, repòs de tant d'esment.*

J. Carner

Carner ens pinta una escena completament casolana, la dona a Catalunya té esment especial a preparar bé la casa per descans del seu marit (*i ja a la cantonada és Licas, el marit*). Els nens, com tots els nens, juguen i en aquest cas trenquen un vidre i Metimna fa com totes les mares: els castiga, una mica dura i sempre amorosa (*amb una revolada cruel i una amorosa*). En el treball ben fet, la dona reposa (*repòs de tant d'esment*). El poeta ens dóna a entendre que és una dona catalana, mare de família. Amb les paraules «...solcant un blau camí» fa referència al cel blau de Catalunya. També fa referència a una beguda molt catalana com és la llimonada, i a la mel i al romaní, ben catalans. Els noms són d'origen grec per entroncar-se d'alguna manera amb els clàssics medievals i amb els poetes grecs. Moltes vegades no tenen relació, com en aquest cas, amb la mitologia grega. ■

Lluís Comamala

El racó de la llengua

Expressions amb el verb FER

En els registres familiars i vulgars, les expressions amb el verb FER més un substantiu són equivalents a molts altres verbs:

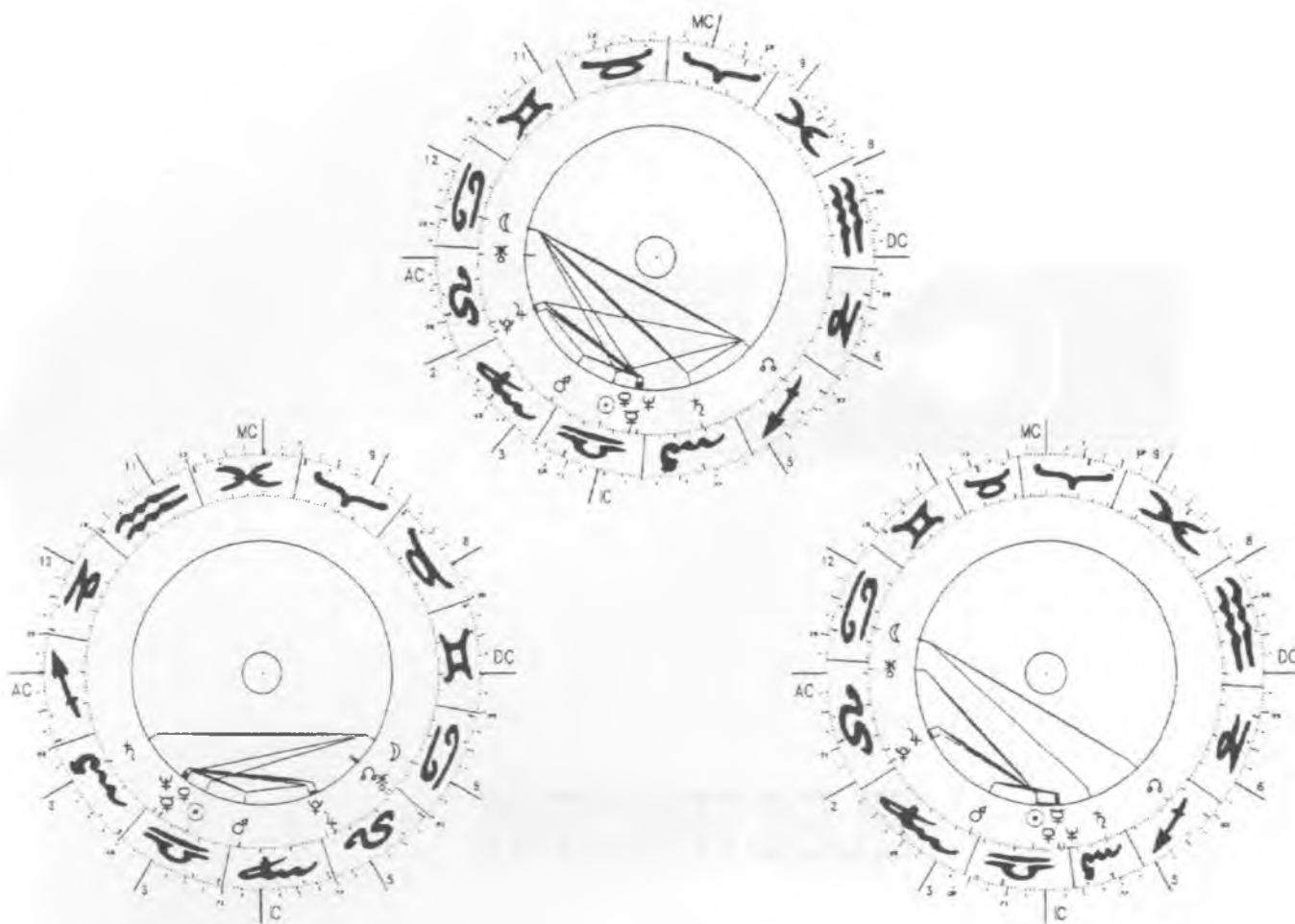
*Fer el badoc és badar;
fer catúfols és repapiejar;
fer el fatxenda és presumir;
fer figa és defallir;
fer por és esporuguir;
fer-se molt és créixer;
fer festes és acariciar;
fer nosa és destorbar;
fer sortir de polleguera és exasperar;
fer un mal pas és equivocar-se.*

De vegades, l'expressió amb el verb FER només pot ser explicada amb més d'una paraula a causa del seu sentit figurat:

*Mostrar actituds d'aturament és fer l'enze;
anar malament en l'aspecte econòmic és fer tombarelles;
causar estranyesa per l'aspecte extern és fer fila;
començar a festejar és fer manetes;
provocar repugnància o mareig és fer basca;
anar a la deriva és fer aigües;
morir-se de sobte és fer un pet com un gla;
caure una pluja suau és fer xim-xim;
espatllar les coses és fer malbé;
mostrar-se bella una cosa és fer bonic;
tolerar irregularitats és fer els ulls grossos;
guanyar molt en un negoci és fer-hi l'agost;
jugar-se la possessió d'una cosa és fer-s'ho a palletes;
obligar de forma dura que algú obri d'una manera determinada és fer passar per l'adreçador;
provocar desconfiança és fer olor de socarrim.*

Dolors Vilamitjana i Carandell
Filòloga

Astrologia

La carta astral

Què és, què significa, per què serveix, i a quines preguntes respon la carta astral?

La carta astral, denominada també horòscop, ens indica les posicions dels planetes en el cel en el moment de néixer un ésser humà. De les configuracions planetàries es dedueixen unes lleis i unes regles amb què podem interpretar els trets personals del caràcter i desenvolupament psicològic d'una persona.

De la importància d'això es desprèn que l'horòscop representa l'home com a centre subjectiu, amb tots els seus valors relatius, enfrontant-se amb el seu entorn. O sigui, que és una traducció simbòlica de la imatge de l'home i del món real en què viu. Mostra la visió subjectiva de l'home, o sigui, de com l'home es veu a si mateix, sovint inconscientment. És la mida del seu món, del qual ell n'és el centre; per això, l'horòscop és el símbol de la seva existència. I per aquest motiu representa un instrument extraordinari de diagnòstic per a l'assessor de Psicoastrologia (Astrologia psicològica), perquè li permet diagnosticar ràpidament i de manera segura la problemàtica de l'individu.

Si tot això us sembla un pèl complicat, us diré que, en definitiva, la carta astral, aquest cúmul de simbolismes dins els cercles, a més de tenir una utilitat pràctica i psicològica per a l'individu, ens serveix per tenir coneixement i comprensió de les persones que ens envolten en la nostra vida quotidiana.

En el gràfic original, que és en color, tot té un significat que ens informa de la realitat de la persona en concret: les figures geomètriques i els colors que hi trobem implicats, els planetes més o menys junts en un sector o dispersos en el cercle, el fet concret de preponderància de planetes en un signe determinat (àries, taure, etc.), per anomenar algunes de les claus del nostre mètode d'interpretació. ■

Francesc Frigolé i Fortià
Assessor de Psicoastrologia
Classes i consultes personals

